

JÓESTÉT!

**Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Calea Regele Fer-
dinand 64-66. Telefon: 64**

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP**

**CLUJ, 1936. V. ÉVFOLYAM.
176. SZAM.
AUGUSZTUS 1 Szombat**

Reformálni

akarja a Népszövetség a történelem-tanítást. Megváltoztatni és új alapokra fektetni. A cél az, hogy a világtörténelem valóban hű képe legyen az emberiség történetének. Tehát ne csak a rontás, pusztítás, öldöklés és hódítás tényeit sorakoztassa fel a maga rubrikáival, az események adatai és évszámai között, ne csak hadvezérek és politikusok neveit örökítse meg, hanem mindazokét, akik a nemzet és az emberiség történetébe bejegyezték a nevüket. Más szóval, legyen tökéletes és pontos feljegyzője az eseményeknek. Nyerjen teret és helyet itt a csöndes alkotó munka eredménye is. A békéért való kitartó buzgalkodás, a lélekhiességek, a tudomány és művészet kivételes értékű alkotásai, a feltalálók munkája, a kutatók eredményei, a nagy gondolkodók sokszor nemzedékek lelkét átalakító jelentőségű eszméi. Szűnjék meg tehát az a rendszer, hogy nagy testi erőfeszítések, a személyi bátorság, a vitézség, a politikai sikerek kapjanak dicsérő, elismerő, vagy súlyosan elmarasztaló sorokat a történelemben. Ne legyen a világtörténelem egyszerűen a háború történelme, gyűlöleteket ébresztő sokszor meghamisított krónikáskönyv, hanem az igazság, a szeretet, az embermegbecsülés és a léleknevelés jegyében született őszinte szavú összefoglalás.

A Népszövetség szellemi együttműködési osztálya, amely ennek a tervnek megvalósítására készül, tulajdonképpen a béke gondolatával szeretné keresztülvinni a történelemírás reformját. Helyesebben azokét a történelem-könyveket, amelyeket nevelő és tanító célzattal az ifjúság kezébe adnak. Azután hídverő munkát is szeretne végezni. Kapcsolatokat teremteni lelkes tevékenysége és a szellemi alkotások révén a népek, nemzetek és fajok között. Végső eredményben pedig az egyetértés útjait szeretné simává és könnyen végigfuthatóvá tenni. Olyan gondolatok ezek, amelyeket csak szeretettel lehet köszönteni. Mert való igazság, hogy a történelem-tanítás igen sok tekintetben reformokra szorul. Elég néhány, bármilyen nyelven írott történelem-könyvet a kézbe venni és pedig nem csak ugynevezett tudományos munkákat, hanem kifejezett tankönyveket is s akkor mindjárt elszomorító kép vetül a szem elé. Kiderül, hogy a magát tárgyilagosságnak nevező történetírás valójában nagyon is elfogult,

gyakran gyűlölködő is és nem a kapcsolatok szálait akarja megfontalni az egymással érintkező népek között, hanem éppen az elmentétek kiélesített kardjával vágja el ezeket a szálakat. Általában a mai történetírás már nem is az eseményekről való beszámoló az okok kikutatása, a tények leszögezése, hanem igen sok esetben szinte csak nemzeti propaganda-irat, amely szinte öncélúvá válva téves vágányokra igazítja felfogás tekintetében azokat, akiknek a krónikás könyvek

a kezébe kerülnek.

A Népszövetség reformtörekvései azonban itt még nem elegendők. Ennek a reformnak megvalósulását alig lehet elválasztani a Népszövetség egész belső-külső reformjától. Ennek a reformnak pedig a középpontjában a tiszta és hamisítatlan népszövetségi gondolatot kell állítani. Azt a gondolatot, amely őszintén akarja a békét, de őszintén akarja az igazi béke megteremtéséhez szükséges léleghangulat és reális adottságok megteremtését is.

Vagyis egy új európai közszellemet kíván kialakítani, amely tiszteletben tartja mindenkinek a hitét, vallását, meggyőződését, becsületes elveit és véleményét, amely nem tesz megkülönböztetést fajok és nemzetek, osztályok és nemzedékek között. A történelem-tanítás reformját tehát a népszövetségi gondolat tökéletes tisztaságú megreformálásának s megvalósulásának kell megelőznie.

Másképp úgy fest az egész dolog, mint amikor — házasságtörésnél kidobják a kanapét.

Franco tábornok, a felkelők vezére, megadásra szólította fel a madridi kormányt

Vége felé közeledik a spanyolországi polgárháború — Madrid el-esése küszöbön áll — Még mindig borzalmas vérfürdőket rendeznek a kormánycsapatok és a forradalmárok — Anglia és Oroszország illetve-egyezményi kötések egymással — Az olasz féljivaltos szerint tudomásul kell venni, hogy a Locarno-kérdés az öt-fatalom magánügye

(MADRID.) A spanyolországi forradalom helyzetében lényegesebb változás nem állott be. Most már a felkelők is elismerik, hogy San Sebastian várost a kormánycsapatok meghódították, azonban kijelentik, hogy San Sebastian úgy esett el, hogy a várost védő csapatok közül egy ezred a kormánycsapatokhoz csatlakozott és a várost a kormány kezére játszotta át. Madridi jelentés szerint, amelyet a Havas iroda is megerősít, a kormánycsapatok ismét elfoglalták Tolosát. Ugyancsak a kormány jelenti, hogy Villa Gueabada és Habadas városokat csapatai szintén elfoglalták.

Késő éjszakai jelentés arról számol be, hogy amíg tegnap délelőtt a kormánycsapatoknak kedvezett a hadiszerencse, addig a délután és este folyamán a fel-

kelők több helyen diadalmaskodtak. Mintegy ötezer főből álló felkelő csapat elindult Barbastro városból, hogy a Monterogo erődítményt hódítsa meg. Ennek az erődítésnek elfoglalása hadászati szempontból nagyon fontos, mert San Sebastian visszafoglalását csak ennek az erődítménynek legyőzése után lehet remélni. A felkelőknek szintén sikerük volt Aragonia tartományban. A felkelőknek sikerült elfoglalniuk Oyardum bányavárost.

A madridi rádió tegnap azt a hírt terjesztette, hogy a felkelők között viszálykodás tört ki. Ugyanis nemrégiben esett el Loyola vára, amelynek főparancsnoka Coresco tábornok volt. A felkelők hadvezetősége ezért a tábornokot és még 15 magasrangú tisztet agyonlővetett. A hír még megerősítésre szorul.

Még mindig ellentétesek a jelentések

(PÁRIS.) A spanyol helyzetről szóló jelentések még legaprólékosabb részleteikben is ellentétesek. A hivatalos kormány nagy sikerekről számol be. Ugyancsak Molla tábornok azt adja hírül, hogy miután csapatai a Somo-Sierrai magaslatokat megszállták, döntő csapást mérhetnek a fővárosra, amelyben az anarchia lett az ur. Reuter jelentés szerint a Leon körüli küzdelmek voltak a legvéresebbek azok között, amelyek a forradalom ideje alatt lezajlottak. A

Leonhoz vezető utakat a felkelők napokon keresztül zárva tartották és több ízben megkísérelték a behatolást, de a szervezett bányamunkások háztetőkről és kémények mögül irányított gépfegyver tüzzel sokáig meggyújtottak minden igyekezetet.

VÉRÜRDÖK

Csak amikor az ellenforradalmárok jelentős csapaterősítéseket kaptak, sikerült a városba behatolniuk és ott a védőőrséget ugyancsak az utolsó emberig lemé-

szárolták. A harcok során, hogy a háztetőkről védekezőket ártalmatlanná tegyék, a házak legnagyobb részét felrobbantották, úgy hogy Leon városa ma már tökéletes romhalmaz. Ugyancsak a Reuter jelenti, hogy Bajadoban a kormánycsapatok rendeztek hasonló vérfürdőt, amelynek során a polgári lakosságot, a gyermekeket és asszonyokat se kímélve, csaknem teljesen kiirtották.

PORTUGALIA VÉDEKE-KEZIK

A Stefani jelenti, hogy Portugália két hadosztállyal erősítette meg a spanyol-portugál határt, mert a menekülő átözlése rendkívüli méreteket öltött s attól kellett tartani, hogy a harcok hullámai a portugál köztársaság területére is áttérjednek. A Havas jelentése szerint Marokkóból nagy csapatmegerősítések érkeztek Franco tábornok utasítására Alge zírásba. A csapatok jórészt ben-születtekből állanak és nagy harci kedvet áruznak el.

ELKEREDETT HARCOK

Későbbi jelentések ismét elkese redett harcokról számolnak be, amelyeknek legnagyobb része azonban a felkelők sikereit gyarapította. Így a Reuter szerint a kormánycsapatoknak Saragossa elleni műveletei sikertelenek maradtak, viszont Valencia a katonai uralom birtokába jutott, ami azt jelenti, hogy a madridi kormány helyzete válságosra fordult. Ezek

a sikerek, a Stefani jelentés alapján, az egységes vezetésnek tudható be és erre Franco tábornok megérkezésekor már számítani lehetett. Gibraltári hivatalos je-

A felkelők győzelme kétségtelen

A Daily Express tudósítójának jelentése szerint a felkelők győzelme kétségtelen, mert a népfront tulajdonképpen két malomkő közé került, a forradalmárok és a kommunista-anarchista csőcselék közé, ez ellen a kettős front ellen pedig a küzdelmet már nem bírja. Az újabb hírek már a szervezett munkásság és a kommunisták közötti összeütközésekről számolnak be. Madridban és Barcelonában ezek az összeütközések éppen oly elkeseredettek és véresek voltak, mint a jobb és baloldal közöttiek. A News Chronicle értesülése szerint a madridi helyzet egyenesen katasztrófális, mert a forgalom teljesen megbénult és az élelmi-szerhiány oly nagymértékű, hogy tartani lehet az éhínség kitörésétől. Az egyetlen szerencse, hogy az óriási hőségben a vízellátás még nem szűnt meg, de ha a víztartályok is Molla csapatainak kezére kerülnek, akkor világgraszáló katasztrófa következik be. A Reuter éjszakai jelentése szerint a felkelők és a kormány csapatai közötti harcok a befejezéshez közelednek. A baloldal ugyszólván az egész vonalon vereséget szenved. Így el-esett tegnap Valencia után Castel 'no is, ahol pedig a kormánynak nagymennyiségű katonai felszerelése és lőszerek voltak. A Malaga körüli harcok is eldőlték. A baloldali csapatok pánikszzerűen menekülnek és a kormány részére fontos város néhány órán belül a felkelők birtokába jut.

OROSZ SZÁRMAZÁSÚ REPÜLŐGÉPET LÖTTEK LE A FELKELOK

Az angol hírszolgálati iroda megemlíti, hogy Franco tábornok csapatai tegnap délután egy kormányhű repülőgépet lőttek le, a melyről kiderült, hogy orosz gyártmány. Ugyanezt jelenti a Német Távirati Iroda is és megjegyzi, hogy ezek után a moszkvai rádió azon állítása, hogy távol áll a spanyol mozgalmaktól, nem felel meg a valóságnak, de nem vehető komolyan az a tiltakozás sem, amelyet egy állítólag német és olasz segély ügyében hallatott. Franco tábornok tegnap este a sevillai rádió keresztül megadásra szolgáltatta fel a kormányt és a Katalán köztársaság vezetését, ellenkező esetben irgalmatlan megtorlást helyezve kilátásba. Ugyanezkor megnyugtatta a külföldet az idegen állampolgárok élet és vagyonbiztonsága tekintetében és kijelentette, hogy alkalmat keres arra, hogy a spanyol vizeken állomásozó angol hajóhad parancsnokával érintkezésbe kerülhessen. A Havas Iroda éjjeli jelentése szerint Madrid eleste egészen bizonyosra vehető és nagy kérdés, hogy Azana köztársasági elnök esetleges lemondásával elősegíthetne még egy békésebb színezetű leszámolást.

A FRANCIA-SPANYOL FEGYVERSZÁLLÍTÁSOK KÉRDÉSE

(PÁRIS.) Az angol lapok érde-

lontés szerint eddig 37 angol hadihajó érkezett a spanyol vizekre és gondoskodás történt olyan irányban, hogy szükség esetén még több egység álljon rendelkezésre.

kes részleteket közölnek a július 27-iki francia minisztertanácsról, ahol Blum elnöklése alatt a spanyol fegyverszállítások ügyével foglalkoztak. Delbos előadó ismertette a helyzetet, közölte Edennek a francia külügyminisztériumhoz intézett üzenetét. Eszerint minden további olyan lépés, amely ebben az ügyben történik, csak ve-

A sajtó állásfoglalása

A jobboldal igyekszik a kormány ellen hangulatot teremteni. A szociálista „Populaire” felhívást intéz az önkéntes milícia toborzására vonatkozólag és a baloldal mellett igyekszik hangulatot kelteni. Taitinger lapja, a szélső-egyesen jobboldali „National” viszont a spanyol forradalmárok viselkedését és bátorságát állítja követendő példaként a francia jobboldal elé. A Jour azt állítja, hogy moszkvai kommunista ügynökök toboroznak egész Európában segélycsapatokat a madridi kormány részére és sikerült is körülbelül 6000 embert, nagyszerű igéretekkel arra csábítani, hogy átmenjenek a spanyol határon.

A szenátus tegnapi ülésén a kül

Befejeződtek az angol-orosz flottatárgyalások

(LONDON.) Tegnap befejeződtek az angol minisztériumban az angol-orosz flottaegyezmény tárgyalások, amelynek aláírására a hét végén sor kerül. Reuter jelentés szerint a megállapodás azonos azzal, amelyet Anglia az Egyesült Államokkal, Franciaországgal és Németországgal kötött. Ugyanezen héten még sor kerül a Baldwin-kormány átszervezésére is, amelyre vonatkozólag hivatalosan közlik, hogy az átszervezés nem jelenti a kormány kül és belpolitikai irányváltását, célja csupán az, hogy a párt, illetve a kormány fiatalabb tagjai is megfelelő pozícióra tegyenek szert és élénkebben bekapcsolódhassanak az ügyekbe. Biztosan megtartják tárcáikat Gore, Eden, Run-ciman és Hoare miniszterek, míg Simon és Cooper valószínűleg távoznak.

A LOCARNO-KÉRDÉSBE CSAK AZ ÖTHATALOMNAK VAN BELESZÓLÁSA

(RÓMA.) A Giornale d'Italia foglalkozik a Daily Telegraph azon cikkével, amely szerint Olaszország bizonyára fel fogja használni a kedvező alkalmat, hogy már ismert követelésein kívül a Locarno-konferencián való részvétel ellenében Abesszinia anneksziójának elismerését is követelje. Az olasz lap szerint Mussolininek és kormányának ez nem áll szándékában, bár tudják, hogy esetleg London részéről se lenne kifogás a kérdés végleges rendezése ellen. De nem teszik, mert ez az ügy a Népszövetség elé tartozik.

A feltevés alaptalanságát bizonyítja, hogy Itália hivatalosan elismerte a meghívás tényét és a részvételre vonatkozó választ meg is adta. Amí Németországot illeti

szélyt jelent, mert nemcsak hogy az angol konzervatívparti köröket kedvetleníti el, hanem alkalmat ad a fasiszta rendszeren felépült jobboldali államok beavatkozására is. Ettől eltekintve is könnyen előfordulhat, hogy a forradalom győz és ebben az esetben a jobboldali Spanyolország végleg elfordult Franciaországtól amelynek ez nem lehet érdeke. Cot légügyi miniszter ennek ellenére is keresztül akarta vinni a további szállításokat, de amikor Delbos álláspontjához csatlakozott Daladier is és az eleinte Cot tervével rokonszenvező Blum is, felhagyott a további kísérlettel.

ügyi bizottság elnöke kérdést intézett Blumhoz és Delboshoz a spanyolországi fegyverszállítás ügyére vonatkozólag, de azok kijelentették, hogy a kormány ezeket a híreszteléseket megcáfolta és így ők sem mondhatnak egyebet. A jobboldali lapok megjegyzik, hogy a kérdés nyitva maradt mert mindenki tudja, hogy ha a kormány hivatalosan tudomást is vesz a szállításokról, de elhúzi a most már magánjellegű öltött kereskedelmi ügyleteket. Ezt igazolja az a tény, hogy Havas értesülése szerint tegnap 150 kiló aranyat hozva magával, ismét egy repülőgép érkezett különféle hadfelszerelési cikkek vásárlására.

— folytatja az olasz félhivatalos — ez a Harmadik Birodalom belügye. Anglián mulik, hogy mennyiben tudja elosztatni a nemzeti szociálista kormány aggodalmait és mennyiben tudja biztosítani azt, hogy a locarnoi értekezlet kizárólag öthatalmi tanácskozás maradjon. Teljesen alaptalan azonban a baloldali köröknek, valamint az orosz hivatalos lapnak az a megállapítása, hogy Anglia bizonyára tartózkodni fog a személyes érintkezés felvételétől, mert amint Eden tegnap kijelentette, Vansittart a legrövidebb időn belül Berlinbe megy. Európának ezek után tudomásul kell vennie,

Amerikában is sürgetik a hadiipar államosítását

(NEWYORK.) A Newyork Times című lap nagyobb cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy Franciaország államosította a fegyver és lőszergyártást. Ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy Franciaország, amely ezt a merésznek látszó elhatározó lépést megtette, tulajdonképpen példát mutatott a világnak arra, hogy a hadi iparral szemben miképpen is kell eljárni. Így ugyan is lehetővé válik az, hogy a hadi ipar egészen üzletszerű alapon rendezkedjék be és szükség esetén mesterségesen idézzen fel háborút a nagyobb nyereség elérése céljából. A lap a továbbiakban hangoztatja, hogy nemrégiben az amerikai szenátus a hadi ipar a világháború alatti üzemeinek tisztázása céljából szigorú vizsgálatot folytatott le, amelynek során megdöbbentő adatok kerültek

hogy a Locarno-kérdés Anglia, Belgium, Franciaország, Németország és Olaszország magánügye, amelybe beleavatkozni senkinek sincs joga.

ÚJ VASUTI DIJSZABÁS LÉP ÉLETBE ROMÁNIA ÉS AUSZTRIA KÖZÖTT

(BUCURESTI.) Augusztus elsejével életbe lép az új utas, csomag és gyűjtő csomag szállítási díjszabás Románia és Ausztria között Magyarországon, vagy Lengyelországon és Csehszlovákiaán át. Az egyezmény értelmében I., II., III. osztályokon két hónapra érvényes jegyeket bocsátanak ki az összes vonatokra. A csoportos kirándulók, a román, magyar, osztrák, lengyel és csehszlovák vasutvonalakon 30 százalékos kedvezményt élveznek. Lengyelország még a saját utvonalaín utazó utasoknak még további kedvezményeket is ad. Hasonlóképpen Magyarország is. A csomagszállítás nemzetközi rendszer szerint leszállított díjszabás mellett történik. Az áruforgalomra vonatkozólag is jelentős tarifamérséklés lesz, amelynek igénybevételéhez az illetékes iparkamarák igazolása szükséges.

— Városunkban temetik el Olteanu kapitányt. A Bucuresti-ben repülőszerencsétlenségnek áldozatul esett Olteanu kapitány holttestét Clujra szállítják és itt temetik el. A vizsgálat megállapítása szerint a kapitány szerencsétlensége a nagy forróság miatt történt.

— 60 fokos meleg. Bucuresti-ben tegnap 56 fok meleget mértek, Brailán pedig 60 fokot. Az eheti hőszékre Romániában még nem volt példa. A nagy hőség miatt a bucurestii hatóságok elrendelték, hogy a halottakat 24 óra alatt el kell temetni, csak ha bebalzsamozták őket, vagy legalább parafinnal befecskendezik, lehet 24 órán tul tartani a halottakat.

— Sporthir. Journalist FC—Aiudi kombinált 3:1 (0:1). Az újságírók csapata kitiűő játékkal győzött a jóképességű aiudi kombinált ellen Szeffi (2) és Boldis góljaival.

elő arra nézve, hogy az amerikai fegyver- és lőszergyárosok milyen hatalmas összegeket költöttek vesztegetésekre. De kiderült az is, hogy mennyi ravasz fogást vettek igénybe azért, hogy az ugynevezett ellenséges hatalmak részéről is tudjanak fegyvert és lőszert szállítani. Végül is a vizsgálat annyi kinos és kellemetlen meglepetéssel szolgált, hogy a kormány jobbnak látta az egész vizsgálatot gyorsan berekeszteni. Akkor a kiküldött héttagú szenátusi bizottság közül négyen a hadi ipar szigorubb ellenőrzését javasolták s a kormány kényesnek érezve az egész kérdést, még sem hozott végleges döntést. Most azonban a francia kormány kezdeményezése után nem ártana a dologra újra visszatérni és hasonló módon államosítani az egész fegyver- és lőszergyártást.

„Segíts magadon, — az Isten is meg- segít“

(CLUJ.) A főtérrel az egyik zsufolt autóbussz fürdőutasokkal telve elindult Someseni irányában. Az egyik megállónál újabb utasok szállottak fel, egy falusi parasztasszony és egy három és fél év körüli fiúcska. A parasztasszony hátán hatalmas átalvető volt, a gyerek pedig szorgalmasan majszolta a kezében tartott osztályból a fagyaltot. Anyja az autóbusszban elhelyezte az átalvetőjét, majd a kalauznó felszólítására az utasok jobbról is balról is megpróbálták kissé összébb szorítani s végre nagy nehezen megürült egy hely, ahova a parasztasszony is leülhetett.

Közben a gyerekek senki sem törődött. A városi gyerekek, legyenek előkelő családok sarjai, vagy egyszerű proletár-ivadékok, ebben a korban megijednek a tömegtől, az anyjuk után furakodnak, vagy a legjobb esetben kesservesen elbőgik magukat, hogy a mozgó autóbusszon nem tudnak leülni. A kis mezitlábos parasztfiú azonban hamar feltalálta magát. Az autóbussz már a város határában volt, mikor az anya helyhez jutott és hívta magához a gyermekét, hogy azt az ölébe ültesse, de ekkorára a kis apróság már régen páholyban érezte magát.

A gyerek ugyanis pillanatok alatt látta, hogy a padokon való elhelyezkedése reménytelen, állva pedig nehezen lehetett nyalni a fagyaltot, viszont, ha sir, akkor a melegben elolvad az édes maszsa. Erre mintha a világ legtermészetesebb dolga lett volna, úgy oldta meg a problémát, hogy kényelmesen helyet foglalt az autóbussz padlóján az álló utasok lábai mellett s így kényelembe helyezve magát, mintha legalább a gyorsvonal első osztályú fülkéjében utazna, nyaolgatta tovább a fagyaltját.

Az ötletes mezitlábos apróság viselkedése mosolyt csalt a zsufolt autóbussz utasainak arcára s mire az autóbussz megérkezett Someseni-re, a gyermek, akinek találmányosága megtetszett az utasoknak, már nem tudta hová helyezze el a részére pillanatok alatt összegyűjtött almát, körtét és süteményeket. Ugy látszik, korán megtanulta: segíts magadon, — az Isten is megsegít...

— Hét halálos áldozata van egy amerikai vasuti szerencsétlenségnek. Newyork közelében Cly City állomáson kiskiklott egy tehervonat 14 kocsija. Amikor a kiemeleési munkálatok megindultak, megdöbbenve állapították meg, hogy a vasuti szerencsétlenségnek nem kevesebb, mint hét halálos áldozata van. Meghalt két fékező, míg a többi áldozat potyautas volt, akik így akartak ingyen Newyorkba utazni és a végzet eközben érte utol őket.

NAGY KIARUSITAS

különböző női, férfi és
gyermek nyári cipők és
szandálokban.

ALKALMI VÉTEL

NÁL, CLUJ. C. REGELE FER-
DINAND NR. 16.

„ELKA“

Szabadjúrózóók panasza, az erőszakos helypénz- inkasszálasok miatt

(CLUJ.) Ezen a nyáron a panaszkönyben nincs hiány. Siránkozik a rossz üzletmenet miatt a kereskedő, jajgat a borbély és kesereg még a sarki hordár is, míg a hűsülésre és szórakozni vágyó közönség: a fürdőközönség csak panaszkodik és megint csak panaszkodik. Azonban erre sok esetben alapos oka is van, amint a jelen eset kétségtelenül bebizonyítja.

Szerkesztőségünknek ugyanis ismét panaszlevelet hozott a posta. Ezúttal a szabadjúrózást kedvelő közönség köréből szakad fel a felháborodás, amiért „az Akadémia területén, — a Somesnek városunkban egyetlen fürdőre alkalmas szakaszán, — visszataszító inzultusok érik néhány fiatalember részéről a kánikulás napokban felfrissülni vágyó publikumot“.

Es ez a sérelem tényleg fedi a valóságot, amint ezt e sorok írója személyesen megállapította. De idézzünk még a panaszos levélből, amelyet több fürdőző aláírásával juttattak el a szerkesztőségünkbe.

„... Például az elmúlt vasárnap az itt gyanútlanul letelepedett fürdőzőkre mintegy 15—20 főből álló nagyhangú fiatalember támadt rá, akik különböző fenyegetések kíséretében a parti gyepszegélyről a folyó iszapos medrébe terelték a fürdőzőket... Sőt minden jóízű ember felháborodására csaknem tetlegességre vetemedtek egy védtelen úrinnal szemben, aki természetesen félve attól, hogy ruhái ott tönkre

mennek, nem engedelmeskedett nyomban a kívánságaiknak.

Es miért történt mindez? Amint a különös eljárásuk okát az érdeklődőknek elmondották, a kiszáradt, nem létező gyepből minden egyes mezitlábos fürdőző körülbelül 4 négyzetmétert tesz tönkre, amellyel az Akadémia tejjgazdaságának hatalmas károkat okoznak... De persze mindjárt hozzátették, hogy az ennek megfelelő fejenkénti négy lej büntetés ellenében kiegyeznek...

Ez az összeg amellelt, hogy jogtalan és méltánytalan, de az erőszakos inkasszálok a törvényes adó és bélyegilletékeket sem veszik figyelembe és egy bélyegzetlen, aláíratlan bloklapocskával nyugtázzák. Nem tételezzük fel, sőt tudomásunk van arról, hogy az Akadémia vezetőségétől, távol áll ez az ügy és csak néhány fiatalember egyéni vállalkozásáról van szó. Ez pedig végeredményben az Akadémiára vet rossz fényt s éppen ezért felhívjuk a vezetőség figyelmét, kérve, hogy a jövőben ilyen inzultusok ne fenyegetessék a közönséget. Elvégre ez közérdek és olyan eminens joga egy nagyváros lakosságának, hogy ha fürdőre egyedül alkalmas szakasza a Somesnek városunkban egy ilyen közintézmény területén van, — természetesen az Akadémia jogos érdekeinek szem előtt tartásával, — ott zavartalanul érezhesse magát.

Igy szól a panaszlevél. Kommentárt nem fűzünk hozzá. Csak reméljük, hogy ez a panasz mielőbb majd orvoslásra talál.

Párbajt vívott egymással két budapesti artistanő — egy ének miatt

(BUDAPEST.) A magyar fővárosban nem régiben érdekes párbaj játszódott le, amelynek szereplői nem férfiak, hanem nők voltak, névszerint Tatz Vally és Veres Anica. A párbaj oka pedig nem, — mint ahogy a legtöbben hinnék — férfi volt, hanem egy ének. Mindennek pedig a története a következő:

A BARÁTNŐK

A két nő hosszú időn keresztül a legjobb barátságban élt egymással. Tulajdonképpen mindketten egy-egy kabaré alkalmazottai voltak, amelyek a város külső részében működtek. A két jóbarát-

nő délutánonként rendszeren találkoztak, amikor is együtt sétáltak, járák moziba, láogatába, vásárolgatni stb. Versengés nem volt közöttük. Más és más számokkal szerepeltek. A kabaréközönség mindkét helyen más volt. Nem volt egyetlen közös férfi-udvarlójuk. Az egyik szőke volt, a másik barna. Nem volt tehát semmiféle ok közöttük a versengésre, barátságuk tehát igazán tartós és szilárd lehetett.

MEGINDUL A VERSENGÉS

Történt egy napon, hogy Tatz

Vally a város középpontjában a Negresco-kávéházban kapott szerződést, a másik napon Anica is szerződést írt alá a Bristol-kávéházban. A két kávéház és kabaré egymás közvetlen szomszédságában volt. A két mulató igazgatója a legdivatosabb énekszámokat adatta elő velük. Ha valamilyen este Vally kisasszonyuk nagy sikere volt egy énekszámmal a következő napon, Anica is ugyanazt énekelte. Ebből azután ellentétek támadtak a barátinők között, amihez még hozzájárult az is, hogy művésztársaik és társnőik egyre többet intrikáltak közöttük és igyekeznek viszonyukat elmergesíteni, ami ellen a kabaré-igazgatók sem tettek kifogást, mert azok sem helyeselték, hogy a konkurrens mulatók „csillagai“ egymással jó viszonyban legyenek.

KITÖR A HARC

Történetesen Vally kisasszonyuk egyik zenetisztelője egy népszerű dalszöveget írt, amelyet még az nap este nagy sikerrel adott elő. A másik mulató igazgatója szintén megszerezte Anica számára ezt a zeneszámot és ő is előadta. Vally kisasszony erről értesülve, másnap este elment barátinőjét meghallgatni és amikor az az énekszámot előadta, tüntető hangossággal kijelentette, hogy ehhez különb hangra van szükség, olyanra, mint az övé. Szó szót követett, majd a két barátinő egymásnak esett, kissé megkontyolták egymást a kávéházban a jelenlevők nagy mulatságára s végül is szabályszerűen kihívta az egyik a másikat párbajra. A kardpárbajban Anica kisasszony Vallyt könnyebben megsejtette a homlokán, azután sirva esett a nyakába a megjelent néhány vércseppet látva. Bocsnatot kért tőle és kibékültek egymással. A dolog fináléja az, hogy most a két vetélytársnő egy társulatnál működik s újra a legjobb barátinők, csak nem ugyanazt a műsort adják le.

HASONLÓ ESET 40 ÉV ELŐTT

A lapok beszámolva az esetről, megjegyzik, hogy 40 évvel ezelőtt történt egy hasonló eset Franciaországban, amikor két jőnevű primadonna, Renie Martinau és Germaine Latule hasonlóképpen kaptak össze egymással, mert egy darab főszerepét elvették Renie kisasszonytól és Germainenek adták, akit ezért társnője provokáltatott. A párbajnál mindketten könnyebben megsebesültek, de a két primadonna soha többé az életben nem békült ki egymással.

— Irakban megszüntették az ostromállapotot. Londoból jelentik: Emlékeztetes, hogy Irakban április hónapban véres felkelés volt. Akkor a bagdadi kormány az egész ország területére kihirdették az ostromállapotot. Most, hogy a felkelést minden vonalon leverték, az iraki kormány megszüntette az ostromállapotot.

Ruhák festését
és tisztítását

„CRISTAL“

CLUJ végzi kifogástalanul
Tel. 180. Cégtulajdonos TOTH

HAJSZA

A BRAZILIAI
GYÉMÁNT-
MEZŐKÖN

Irtá: MÁCNÁSY TIVADAR

A „Jócskát” eredeti regénye.
(Utánnymondás filios.)

11.

Martin gyufát gyújtott és körül nézett, de nem talált senkit a szobában. Visszatért tehát és szótlanul feküdt le, de rég fennjárt már a nap az égen, amikor végre elnyomta az álmot.

A magas, fekete, titokzatos idegen, aki a veranda alján hallgatózott és eltűnt a gazdasági épületek árnyékában, még aznap éjjel újra megjelent a munkáskunyhók között, éppen abban az időben, amikor Martin Duval Raoul Conibert-t másodszor kereste. Napoleon kunyhója felé tartott és halkán bekopogott a durván ácsolt deszka ajtón.

Napoleon, ki Francois belső cselédje volt, de éppen úgy gyűlölte gazdáját, mint rabszolgasorsban élő társai, felugrott a széles, piszkos pokróccal letakart ágyról és kíváncsian nézett a lassan, de egyre nagyobbodó ajtónyílásra, amit kívülről megvilágított a hold.

— Massa — suttogott és megreszkettek lábai, mint mindig amikor a magas, köpenyeges ember, kinek arcából soha nem látott semmit, meglátogatta, mert nem tudta kicsoda s merre van hazája.

— Maradj nyugton — szóló mély hangon az idegen és belépett. — Mit parancsolsz, Napoleon-tól?

A férfi kis zacskót vett elő köpenyege alól és az ágyra dobta. A zacskóban halkán és ércesen megcsörrent valami.

Napoleon arca széles mosolyra torzult.

— Ott van a pénzed!

— Oh massa — szóló — jó ember vagy és megtartod, amit ígértél...

Az idegen leült.

— Mindig meg lesz a jutalom, ha engedelmeskedel, de ha nem, akkor Isten irgalmazzon neked.

Napoleon megborzadt.

— Massa csak parancsolj.

— Meg vagyok elégedve veled, oivassd meg a pénzt.

— Szabad?

— Igen. Tíz pesoval többet kaptál, mert ügyes voltál.

— Oh pénz, szép pénz — mondotta boldogan a néger és símogatta a hideg ércet.

— Akarsz-e tízszer ennyit keresni?

— Oh massa tréfál szegény Napoleonnal. Napoleon akar... hogy ne akarna...

— Akkor ide figyelj.

— Napoleon figyel — mondotta a néger szalmazsákba rejtve a pénzt, — csak parancsolj.

— Ülj ide!

(Előljutjuk.)

Sport

Coubertin bárót jelöli a Nemzetközi Olimpiai Bizottság a Nobel-békedíjra

(BERLIN.) A Frigyes Vilmos-egyetem ünnepélyesen felszított aulájában megkezdődött a Nemzetközi Olimpiai Bizottság ülése. A kongresszuson Baillet Latour gróf elnökölt. Hess birodalmi miniszter Hitler nevében üdvözölte a bizottság tagjait, az olimpiai játékokon résztvevő versenyzőket és a külföldi vendégeket. Lippert dr. a birodalmi kormány nevében annak a reményének adott kifejezést, hogy a hagyományos berlini vendégszeretet szintén hozzájáruljon a népek közötti megértés kialakulásához. Tschammer und Osten tolmácsolta ezután a német nép háláját a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak. Baillet Latour gróf, a szervező bizottság elnöke beszédében megállapította, hogy az amatőr-kérdés tekintetében lehetetlen egyhangú határozatot hozni, úgy, hogy át kell en-

gedni minden nemzet legfelső sporthatóságának az általa legszigorúbbnak tartott amatőr-forgalom meghatározását. Beszéde további során megemlékezett a bojkott elleni küzdelem nehézségeiről s arról a törekvésről, hogy a sporttól minden vallási, faji és politikai kérdést távolartsanak.

— Mi büszkéek lehetünk arra — mondotta a gróf — hogy a sport révén az egyes nemzeteket közelebb hoztuk egymáshoz s népek közötti megértés létrehozása körül nagyobb érdemeket szereztünk, mint minden más nemzetközi szervezet. A világ nagy hálaival tartozik az olimpiai játékok megalapítójának, Coubertinnak, akit mi a legközelebbi Nobel-díjra jelöltünk s reméljük, hogy meg is kapja az értékes díjat.

Elutazott tornász és kézilabda-csapatunk az olimpiára, az Universitatea labdarugócsapata pedig északi turájára

(CLUJ.) Tegnap délelőtt nagy sűrűség-forgás volt az állomáson. Tornászcsapatunk várta a késve érkező bucuresti gyorsvonatot és az azzal érkező Tanasescu szövetségi alelnököt, aki a csapat kollektív utlevelét hozta magával. A szövetség embere ezután pontosan befutott nagy öröme a tornászoknak, akiket az északi Liga vezetősége izléses egyenruhába bújtatott. A csapat Parsch Ferenc helyet-

tes ligaelnök búcsúztatása után indult el útjára dr. Onoriu Chetan tanár és Konez Rudolf tanár, továbbá Tanasescu vezetésével. Ugyanezzel a vonattal érkezett meg és ment tovább Berlinbe Románia kézilabda csapata, továbbá az Universitatea tura csapata is dr. Buteanu alelnök és Eckhard edző vezetésével 16 játékosal. A csapat első mérkőzését hétfőn játsza Rigában még ismeretlen ellenféllel.

Kerékpáros világrekord Budapesten

(BUDAPEST.) A Magyar Kerékpáros Szövetség szerdán este rendezte utolsó olimpiai próbaversenyét pályaverseny keretében nagy érdeklődéssel. A verseny egyszerű eredménye új világrekord volt az 1000 méteres időbeli versenyben. Elsőnek Pelvassy indult, akinek ideje 17.4 mp. volt, majd Györfy ment végig feltűnő lassan 1 p 38 mp-es idővel, amiért a Györfy után Németh Miklós futotta az 100 métert 1 perc 14.2 mp. orszá-

gos rekordidő alatt, de rekordja csak rövid élettartama volt, mert az utolsó-nak induló Orcsán nagyszerű iramban 1 perc 12.4 mp-cel új világrekordot futott.

Négy időmérő órája közül háromnak órája 1 p 12.4, a negyediké 1 p 12.2 mp-et mutatott. A cementpályát az olimpiai pálya faburkolatára átszámítva Orcsán ideje 1 perc 09 mp körül mozog, amivel olimpiai helyezést remélhet.

Szeptember 26-án mérkőznek Braddock és Schmeling a világbajnokságért

(NEWYORK.) A nehézsúlyú ökölvívó-világbajnokság döntő mérkőzése szeptember 26-án, szombaton délután lesz. A mérkőzés Braddock, a jelenlegi világbajnok és Schmeling exvilágbajnok között folyik majd le. A mérkőzés menedzsere közölte, hogy az amerikai box-szövetséggel egyetértésben szeptember 26-án állapította

meg a mérkőzés megtartásának időpontját. Sportkörök számára meglepetés, hogy a világbajnoki mérkőzést délután tartják meg, mert a Dempsey-Carpentier 1921. évi találkozása óta az amerikai ökölvívó-szövetség nem engedélyezett a délutáni órákban világbajnoki mérkőzést.

A KERÜLETI USZÓBAJNOKSÁGOK ma délután 5 órakor kezdődnek a strandfürdőben és vasárnap érnek véget. A mai program a következő: 4x100 m-es gyorsúszás, 200 m-es férfi mellúszás, 200 m-es női gyorsúszás, 200 m-es női mellúszás, 400 m-es férfi gyorsúszás.

A KERÜLETI VÍZIPÓLÓBAJNOKSÁG II. osztályában az I. forduló mérkőzéseit véget értek a következő eredménnyel:

1. Románia	5	5	—	—	41:8	10
2. Haggibbor II.	5	4	—	1	24:11	8
3. CFR	5	2	—	3	13:17	4
4. Unirea	5	2	—	3	16:22	4
5. CSMC	5	1	1	3	9:20	3
6. SSAEC	5	—	1	4	11:36	1

VILLANYFÉNYT A STRAND-FÜRDŐBE!

(CLUJ.) A „kánikulai” jelzőn is tulmenő túrheterlen hőség a sportkörökből felvetette azt a kérdést: miért nem lehetne esti, villanyfényes vízipóló-mérkőzéseket, uszóversenyeket, vízi-

és szárazföldi kabarékat rendezni a strandfürdőben. Nem kell hozzá nagy befektetés, csupán néhány villanylámpa és este azok részére is lehetőség nyílna a fürdőre, akik egyébként egész napi elfoglaltságuk miatt nem juthatnak vízhez. Az ötlet egészen jó és hisszük, hogy a városi tanácsban lesz annyi üzleti érzék, hogy sürgősen megvalósítsa a „villanyfényes strandot.”

A KERÜLETI vízipóló-bajnokságban tegnap a Haggibbor II. az Unireat 6:1 (5:0) arányban győzte le.

MAGYARORSZÁG — JUGOSZLAVIA

6:0.

(BUDAPEST.) A magyar-jugoszláv vízipólómérkőzést tegnap a magyar válogatott fölényesen 6:0 (3:0) arányban nyerte meg. A mérkőzéssel kapcsolatban rendezett uszóversenyen Villan a 100 m-es hátón 1 p 12 mp-cel új jugoszláv rekordot állított fel. Gombos 1 p 13.2 mp-cel második lett. A 4x200 m-es stafétát a magyar tartalék-

csapat 9 p 38.4 mp-cel nyerte meg

Jugoszlávia előtt.

A MAGYAR-JUGOSZLAV TEN-NISZMÉRKŐZÉS 3:3 arányban döntetlenül végződött, mert tegnap a Puncsecs-Pallada-pár 6:4, 6:4, 5:7, 7:5 arányban győzött a Dallos-Ferenc kettős ellen.

TEKE-SPORT

ORADEAN a 100 dobásos versenyt, melyet a Palace-pályán tartottak meg, Boros a Farar tagja nyerte meg 499 ponttal, 2. Lindenfeld Matador 489 ponttal, 3. Riegeisen Matador 487 ponttal. A versenyen 105 játékos vett részt.

A CLUJI BOHEM TARSASAGOT teljesen újjászervezték. A csapat első estélyét a Bocz-pályán tartotta, melyen a 14 játékos közfelkiáltással a feleségével jelen volt Mórész Béla szövetségi alelnököt választotta meg diszelnöknek, aki a klub házi bajnokságaira értékes díjat adományozott.

Rádió

AUGUSZTUS 1. SZOMBAT

BUCURESTI. 6.30: Torna, reggeli zene, előadás. 13: Lemezek. 13.25: Sport. Hírek. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 17: Külföldi zene. 18: Felolvasás. 20.20: Négy Strauss-lemez. 21.05: Felolvasás. 21.20: Chinda tánczene. 22.30: Hírek. sport. 22.45: Chirstea zenekar. 24. Olasz lemezek.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Elbeszélések. 11.45: Előadó-est. 13.05: Zsembery Elvira cluji zongoraművész női játék. 13.40: Hírek. 14: Cigányzene. 15.40: Hírek. 16.50: Az Olimpiai ünnepélyes megnyitásának közvetítése Berlinből. 18.25: Szalonzene. 19.35: Vidám negyedóra, tánclemez. 20.30: Kültügyi negyedóra. 21.10: Vigjáték-előadás a Studióból. 22.50: Hírek, cigányzene. 24: Ének zongora kísérettel, jazz-zene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18: Előadás. 20: Előadás. 21.15: Katonazene. 22: Hírek. BECS. 11.50: Zene. 13: Lemezek. 14.10: Szlav zene. 15: Lemezek. 17: A berlini olimpiász megnyitói ünnepségei. 19: Citerazene. 23.10: Lemezek, tánczene.

BERLIN. 21.10: Nagy zenekar. 23.20: Tánczene. 24.30: Tánczene. 1.55: Takarodó.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:

A szezon legjobb műsora: I. ROBERTA A CSODA OPERETTE. Irene Dunne, Fred Astaire, Várkonyi Mihály, G. Rogers. II. ELVESZEM A FELESÉGET. Vigjáték. Victor de Kowa, Lizi Halzschuh, Ralph A. Rabits, Adele Sandrock. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6 és 9.

DAVILLA SZINKÖR-MOZGÓ

Pénteken: TOKAJI VÉR. Fősz.: Rubinstein Erna, Rózsahegy Kálmán, Gyergyai István, Szőke Szakál.

OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken, szombaton és vasárnap: VIHARMADARAK. Az évad leghíresebb filmje a leghíresebb teremben. Fősz.: Wallace Beery, Maureen O'Sullivan.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken Shirley Temple csodaszép jubileumi filmje: A MI KIS-LÁNYUNK. Két pompás kísérműsor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA

MŰSORA

Pénteken: ANGYAL AZ ALVILÁGBAN Fősz.: Sylvia Sidney.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken este 9 órakor, szombaton 3, 6 és 9 órakor: I. Elraboltak egy gyermeket. Társadalmi dráma. Fősz.: Dorothea Wieck, Alice Brandy. II. Külváros hőse. Fősz.: Wallace Beery és Jackie Cooper. Műsor előtt híradó.

Aramvonal...

Idegremenő, szivbemarkoló és hátborzongató dolog ilyen égetően meleg kánikulai napon arról olvasni, hogy a „spanyolok borzalmas kegyetlenséggel és kiméletlenül” gyilkolják egyik oldalra a fehéreket, tehát az ugynevezett urakat, a másikon a vöröseket, az ugynevezett proletárokat. Gépfegyvereket rejtenek el a műemlékek cirádái között, aztán meglesik az ellenfél csoportos, ünnepies bevonulását s amikor a legnagyobb a tolongás, püff neki, beleeresztenek az embergomolyagba néhány gurtit és töltnyt. Másutt meg összefogdoszák a szerzeteseket és apácákat, levetkeztetik őket, behajszolják a városba, mint valami fényes arénába s ott lövik őket halomra. Ehez ideg kell, nem csak ott, ahol ezek történnek, hanem a távolban is, ahol csak hallunk róluk.

Mégis egyik történelemszakos tanár barátom azt mondja:

— Hát te mit csodálkozol ezeken a dolgokon? Spanyolországban ez se nem az első, se nem az utolsó vérengzés. Évszázadok óta így él ez a nép. Ugy él, hogy nem tud élni nélküli. Nézd csak a történelmet! Hol jobb, hol baloldali forrongás remegteti meg a népszívét. Néhány ezer embert lepüf-fantanak, vagy egyszerűen lemészárolnak, aztán felülkerekedik a másik réteg, ez visszapuffant kétszer annyit, pár év múlva megint más réteg kerekedik felül s ez a váltott gazdálkodás vérrel és léttel szüntelenül tart. Nézd csak az utóbbi évtized történetét. Alfonz királyt sarokba szorítják az elégedetlenek, jön Primo de Rivera, lemészároltat és börtönbe vett néhány száz és ezer embert, aztán saját hívei megbuktatják... ismét a király az ur... nemsokára őt megkergetik el ugyancsak saját volt hívei, jön egy másik garnitúra, amely rendet és igazságot hirdet, ez sem tetszik, balra tér a kormányzás rudja, majd ismét jobbra fordul, összetűz a kommunistákkal, hogy pár hónap múlva ismét baráti jobbot nyújtson nekik, itt-ott legyilkolnak néhány közéleti férfit persze a bosszu nem maradhat el... így szórakozik ez a tüzesvérű torreador-nép szüntelenül, iparszerűleg...

— És azt hiszed kedves barátom — folytatja történelem barátom, — hogy ez a szórakozás meg fog akadni a most folyó harcok eldőlteivel? Nagyon tévedsz. Mert ha az ugynevezett lázadók győznek és kiirtják még a magját is a baloldali uralomnak és nyársra huznak minden szocialistát és kommunistát, nemsokára magában az ellenforradalmi táborban szakad ketté a vezénylet és a tömeg: újból kezdődik a tánc. Ha pedig a baloldal marad a porondon, akkor aztán még inkább lehetséges az összetűzés, mert hiszen ezen az oldalon az elvek is rugalmasabbak. Ennek már most

mutatkoznak a jelei. Nézd, a kormány polgári alakulat. Fegyveresei szindikálisták és bolsevisták. A hadihajókon egyetlen tiszt sincsen, csak altsztek és amatőrparancsnokok. Madridot a felfegyverzett munkások védik, vagy védték. Mit gondolsz, ezek megállanak a győzelem után? Tünni fogják a polgári színezetű minisztereket? Dehog. Ha győznének, egész biztosan a mostani vezetőik ellen fordulnak s a véres „ricsaj” tovább folyik egymás között.

— Az egyetlen feltűnő, hogy

ilyen rettentő melegben csinálják mindezt. Lényegesen Spanyolország heverészni szokott a tengerparton és egyéb hűvös helyeken. A kánikulában még a villamosjáratok is szünetelni szoktak. A kikötőkben száz számra dőzsölnek a munkások és semmi pénzért sem vesznek részt a kirakodásban. Pincekocsmákban, a sűrű parkok mélyén mulatoznak és költik a hűvösebb szezonban szerzett pénzt. Alig akad ember, aki dolgozna. A nagy hőségben bódultan ténferog a tömeg erre-arra, de mert a vér és a hőség üzi őket, szinte

minden percben történik valahol pofozkodás, gyilkosság.

Akinek a pálinkázáson felül is marad pénze, beül az arénába. És nézi a bikaviadalt reggeltől estig. Ezt úgy élvezik, hogy le sem lehet írni. Felharsan az egész tömeg, ha kiesordul a vér. Mind egy, hogy bikáé, vagy az emberé. Ez utóbbinak talán még jobban örvendenek. Kegyetlenül, szívtelenül, hátborzongatóan élvezik a vért.

— Most is ez folyik Spanyolországban... Élveznek... Szegények. (bj.)

Az orosz cári család utolsó sarja meghalt Cernautiban

A Cernowitzer Morgenblatt érdekes leleplező cikke a nemrégiben elhunyt koldusszegény Kontusowska bárónőről

(CERNAUTI.) Néhány nappal ezelőtt hosszú betegeskedés után meghalt Cernautiban egy 58 éves öregasszony, akiről a Cernowitzer Morgenblatt igen érdekes cikket közöl. A német lap szerint a matróna, aki a nyilvántartásban, mint Kontusowska bárónő néven szerepelt, nem más, mint a meggyilkolt Miklós orosz cár egyik unokahuga, aki a világháború borzalmait után a még borzalmasabb forradalom minden arisztokráciát elsőprő viharából élve menekült meg.

MÁRIA OROSZ CÁRI HERCEGNŐ KALANDOS MENEKÜLÉSE A PETERVÁRI BÖRTÖNBŐL BESZÁRBAN KERESZTÜL CERNAUTIBA

Mária orosz cári hercegnő a forradalom kitörésekor 39-ik életében járt. Ő volt az egyetlen a nagyhercegnők között, aki ilyen magas kort ért el anélkül, hogy hogy férjhez ment volna. Mária hercegnő egyébként is igen valóságos életet élt és vallási meggyőződésből adott kosarat minden kérőjének, pedig a Hohenzollern-házból is több kérője volt. Lehetséges az is, hogyha férjhez ment volna valamelyik hohenzollern főherceghez, nem is történt volna meg a világháború és a cári családnak sem kellett volna olyan nyomorultul elpusztulnia.

A forradalom kitörésekor Mária hercegnő először a cári palota közvetlen közelében levő kolos-

torba menekült, ahol azonban több apácával együtt letartóztatták és börtönbe vetették. Az volt a szerencséje, hogy nem ismerték fel, hogy ő is hercegi családból származik, mert minden bizonytalansággal nem kerülhetett volna ki nagybátyja sorsát.

VÖRÖS AGITÁTORI EGYENRUHÁBAN VÉGIG A BOLSEVISTA OROSZORSZÁGON

Mária hercegnő hamar felállta magát. Látszólag azonosította magát a kommunista eszmékkel és nagy műveltsége is hasznára volt. Hamar beleélt magát az új helyzetbe és felajánlkozott, hogy mint vörös agitátor végigjárja Oroszország városait, hogy a kommunizmusnak propagandát csináljon.

Az új hatalom új urai kapva kaptak az ajánlaton és a próba után meg is kapta agitátorai bizonyítványát és a cári hercegnőből látszólag a legvéresebb száju bolsevista lett.

Ennek köszönhetette, hogy eljutott Beszarábiáig, ahol sikerült átszöknie a határon. Két éven keresztül kellett alakoskodnia és szidnia saját családját, a cárt, akinek vérokona volt.

Amikor átjutott a határon, idegei összeroppantak. Sokáig fekiült betegen, később felvette a Kontusowska bárónő címet, mert ezzel a lengyel családdal is rokonságban volt. Abban az időben annyian voltak menekült orosz

hercegnők, hogy nem méltatták Mária hercegnőt kellő figyelemre és emiatt maradt meg egészen szegény asszonynak, aki előbb kézimunkával kereste meg kenyerét, később pedig a bucarestii cári követségtől kapott segélyt.

Amikor azután megszűnt a bucarestii cári követség is, Mária hercegnőnek a koldulásig kellett megaláznia magát. Ekkor már azt is eltagadta, hogy bárónő. Halála után irataiból fedezte fel a Cernowitzer Morgenblatt, hogy ki volt az a Kontusowska asszony, akinek temetése a legnagyobb csendben ment végbe a cernauti temetőben.

A lap megjegyzi, hogy a Romanow-család minden valószínűség szerint Mária orosz cári hercegnővel halt ki.

— Munkanélküliek figyelmébe! A helybeli állami munkaközvetítő hivatal (Cuza Voda 12.) közli, hogy a hadiözvegyek, hadiánvák és hadirokkantak részére sürgősen betöltésre várnak az alábbi állások. Egy németül és románul tökéletesen beszélni és írni tudó gépirónő, tíz szövőgyári munkásnő, egy fém-emallírozó, egy fűrészgári szakmunkás állami üzemhez és egy mecánikus lakatos állandó helyre, állami intézményhez.

— Szeptember 28-án folytatják a Grosz-Cagero-per tárgyalását. Bucarestből jelentik: Tegnap délután a vádlottak kihallgatásával kezdte meg a sok port felvert Grosz-Cagero-féle nagyszabású panama-per tárgyalását. Valjean védő kifogásokat emelt a szakértői bizottság véleménye ellen. Szerinte a Jegybank Grosz állítólagos „panamai” révén nem szenvedett kárt. Javasolta, hogy ellenőrző szakértői bizottságot küldjenek ki az összes pénzügyi manipulációk felülvizsgálására. Miután ezt a Jegybank képviselője se ellenezte, a törvényszék is hozzájárult az ellenőrző szakértők s azután a tárgyalás folytatását szeptember 28-ára napolta el.

Apró- vagy keretes-hirdetést

lapunk számára **FELADHAT** a P. UNIRII melletti

NOVA-kölcsönkönyvtár

üzletében is Str. Memorandului 16.

CZINK

gyára az előnyös vegy-festés, tisztítás kútforrása

CLUJ

Szavanként 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei.
Legkisebb hirdetés ára 10 lei. Jelleg, vagy
cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lei.
Hirdetéseket aznap megjelenésre d. e. 11
óraig, csütörtökig számba szerdán, vasárna-
pba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portózási jellegű levele-
ket fogadjunk. Vidékieknek
vadászbélyeges kéredezéskö-
désre választunk. Hivatalos óra
reggel 8 óráig este 7 óráig.

LEVELEZÉS

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZETEK
ROSNER ÓRAS, ÉKSZERÉSZ CLUJ.
REGELE FERDINAND 114. TAKARÉ-
KOSSÁGI KÖNYVECSKÉRE KISZOL-
GÁLOK (f 530)

ÖSZÜLŐ korrekt, keresztény URI-
EMBER egyetemi diplomával, nyugdíj
jogos, kölcsönös szimpátia esetén HÁ-
ZASODNA középkorú, jólelkű, gyer-
mektelen, anyagilag teljesen független
nagyon intelligens VALÓDI uri hölgy-
gyel. Szíves levelet a kiadóba kérek
„Harmónia” jellegre. (2121)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Vas-, viz-
és villany-ondolálás a legprecízebb és
a legszolidabb árak mellett csak a „NIZ-
ZA” fodrászatban készül. Regele Fer-
dinand 30. (1937)

SCHÖNFELD Hédi fűzői legjobbak,
művirágai legelegánsabbak. „Takaré-
kosság” Regina Maria 11. (P 964)

CSINOS 26 éves nő férjhez menne
biztos állású emberhez. „Házam van”
jellegre. (2293)

MEGHÁZASODNA jómegjelenésű, in-
teligens fiatalnő. Hozomány, vál-
lalati beindításra szükséges, esetleg női
társat keres. Leveleket teljes címmel
„Komoly elhatározás” jellegre a kiadó-
ba kérek. (2295)

TÁNCSTÉLY SOMESENIBEN. Szom-
baton, augusztus 1-én, 9 órai kezdet-
tel a Someсениi fürdő teraszán nagy
táncstélyt rendeznek. Konfetti, szer-
pentin, szépségkirálynő választás, stb.
(2296)

„BARNA ASSZONY” jellegre leve-
let van, kérem átvenni. (2501)

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET
CASA OROLOGER, PIATA MIHAI
VITEAZUL 11. SZ. (f 263)

JAZZ-DOBOT bérbe keresek. Cím:
Baron L. Pop 7., ajtó 3. (2282)

KÉSZPÉNZÉRT NEM!

Csakis heti 50 lei részletfizet-
ésre árulunk férfi és női cipőket
Itten egyben értesítjük vevőinket,
hogy 1936. augusztus hó 1-én cipő-
készítési üzemet állítunk fel s így
saját műhelyünkben lesznek a cipők
elkészítve, mely cipőkért úgy minő-
ségéért, mint tartósságáért szava-
tolunk.

ARCU cipőkereskedelmi val-
lalat Cluj, Str. Dubalariilor 13.

BENZINMOTOR cséplésre vagy ma-
lom hajtására alkalmas sürgősen el-
adó. Értekezni dr. Iuliu Coroiu ügy-
véd Cluj, Str. Reg. Maria 32. (2021)

A DOMBRIA szövetség minden ver-
senyen felüli szövetségi fejlesztési és
utódnak átadni akarja, pénzzel és he-
lyiséggel rendelkező egyének biztos jó
vót vehetnek ebben. Ért. Cluj, Str. Bra-
tianu 51. (f 909)

ELADÓ, vagy átadó vendéglő-bodega
a belvárosban olcsó házbérrel. Cím a ki-
adóban. (2192)

DIOFA hálók eladók. Márk asztalos,
Fântânele 30. (2238)

VESEK jó árban férfi használt ru-
hát, ócska varrógépeket. Hárletului 5.
Jakab. Hívásra megyek. (P 976)

BIEDERMAYER antik ebédlő kredenc
haláleset miatt sürgősen eladó. Francisc
David 7. d. u. 3-5 között. (P 971)

JÓKARBAN LEVŐ HUSOSKOCSI
olcsón eladó. Str. Horea 59. (2246)

EGY szoba, konyha, speiz üzethe-
lyiséggel, nagy beton pincével, viz,
villany, nagy gyümölcsös kerttel el-
adó. Str. Gârlei 17. (2272)

DONATH-ON villanyoszlop mellett
szép fekvésű parcella olcsón eladó. Ér-
tekezni Str. Donath 150. (2217)

MOTORKERÉKPÁR eladó, üzembé-
pes A. J. S. Turagép. Megtekinthető
2-4. Str. Pasteur No. 42. (2191)

GARANTÁLT I-a alpaka evőeszköz,
kiválóan nehéz, alkalmi vétel, feltü-
nően olcsó áron KUN MÁTYÁS FIA
RT.-NÁL, Calea Marechal Foch 2.
(f 766)

HÁZHELY 12x15 m. eladó, Cluj, Str.
Verde 27. (2288)

SPLENDIDNÉL Viteazul 4. udvarban
barisnyák, bluzok, kombinék, ingek,
nőknek gyári árban. (f 647)

MEGVÉTELRE keresünk egy Mas-
sey Harris 6-8 HP karborátort és egy
110 Voltos 10 Aperos egyenáramú di-
namót. „Bazarul”, Aiud. (P 977)

KERESEK megvételre Singer sima
vagy balkaros bőrvarrógépet, ágó lég-
prést és sarok szorítót. Arcó cipőkeres-
kedelmi vállalat, Cluj. Str. Dubalari-
lor 15. (f 927)

JÓKARBAN levő féderes kocsi eladó
Str. Rugului 14. (2287)

MÉLY gyerekocsi eladó. Masinistil-
lor folytatása, Adler telep mellett Ve-
ress Lajosnál. (2286)

BACIU községben fűszerüzlet, koc-
ma lakás táncterem kugli engedélyek
kel bérbe adó vagy eladó. Cím Memo-
randului 26. (2283)

BÉCSI zongora, kettő hangu eladó.
Maresal Foch 68. (2281)

ELADÓ uriháztól libatollpárna, pap-
lan, konyaedények, konyhaasztal, szék
delutáni órákban. Pop Cicio 18. (f 926)

ÜRES bádoghordó 100 liter ürtata-
lom, szagtalan, olcsón eladó. Ugyanott
jó állapotban levő írógép kerestetik
megvételre „Izoletara”, Str. Reg. Ma-
ria 22. (2289)

ÁLLAST KAPHAT

KÉT nőtlen kádársegéd azonnal fel-
vétetik, Winter Gyula, dogar, Uioara.
(2205)

PAPIRZSÁK-KÉSZÍTŐK felvétetnek.
Értekezni Reg. Ferdinand 6., emelet,
divat-szalomba. (2194)

ELSŐRENDÜ segéd lányt felveszek.
Lőwy szalon. Reg. Ferd. 6. emelet. 2244

MINDENEST azonnal felveszek. Mun-
tyánné, Motilor 87. (2248)

BETON vakoláshoz prima kőműves
akordánsok kerestetnek. Cím a kiadó-
ban. (2274)

BEJÁRÓNÓT keresek aug. 1-ére Dr.
Scheitz, Iuliu Maniu 6. (P 779)

GYAKORLOTT fényezőnő és férfi
grundolót felveszek. Modernmobil. Me-
morandului 11. (P 780)

ASZTALOSMUNKÁHOZ értőt fel-
veszek. Zincografia Keresztes. Str. N.
Corches 2. (2292)

MINEDENEST, aki főzéshez ért fel-
vesz házaspár. Calugaritelor 6. fszint.
(2285)

KERESEK teljesen megbízható főzni
tudó mindenest. Decebal 45., üzlet, 2284

BEJÁRÓNÓT fiatal, aki szépen
mosni, vasalni tud, kétszer hetenként
azonnalra felvesz Masinistilor 15-a.
(2276)

JÓL FŐZŐ szakácsnő vendéglőbe azon-
nal felvétetik. P. Mihai Viteazul 9.
(2291)

ÖNÁLLÓ, teljesen megbízható, romá-
nul tudó vízvezeték-szerelő felvétetik.
Törs és Ormai N. Iorga 12. (2298)

EGY fiatal jegyzető felvétetik a
Royal mozgóba. (f 930)

SÜRGŐSEN keresek vidékre számoló
üzletvezetőt 12-15 ezer lej kaucióval
szolidabb szobaasszonyt és csinosabb
felszolgálóleányokat. Ugyanott egy
ügyes mindenest. Cím a kiadóban. 2302

ÜGYES kiszolgálóleány állást keres.
„Mindenhezért” jellegre a kiadóba.

ÁLLAST KERES

ÁLLAMI középiskolai tanár előkészít
javító vagy pótvizgára jutányosan.
Str. Grigorescu 56. (2224)

INTELLIGENS urileány, árva, elmen-
ne uri családhoz bármilyen munkára.
Cím a kiadóban. (2051)

KÜLÖNFÉLÉK

NYARALJUNK FALUN
napi 50 lejért, csodás levegő, stranddal.
Dios Beclean Somes. (2260)

ORADEA FELIX EPISCOPIARA ki-
rándulást rendezünk 2-án. Jelent-
kezni C. Victoria 2, ékszerüzletben le-
het. (2306)

ELVESZETT a Motiloron egy kék
pénztárca. Megtalálóját a pénzt megtart-
hatja, iratokat a kiadóhivatalba kérem
leadni. (2264)

JUTÁNYOSAN készít műlatat
támfűzőt, műkezet, ludaltápfűzőket, or-
vosi háskötőket, sérvkötőket orvosi ren-
deletre Zoványi Reg. Ferdinand 4. ud-
varban. (f 872)

SOVATARA társas kirándulást ren-
deznék 2-án, részvételi díj 160 lej. Je-
lentkezni Szabó Jenő cégnél Király ur-
mál és Tischler szabósnál. Vlahuta 2.
(2297)

AKI 30 ezer lej készpénzt biztos ke-
reskedésbe hat hét alatt 45 ezerre
óhatja szaporítani, keresse fel Str. Ma-
sinistilor 73, Feri bácsit. (2303)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ műhely helyiség földszinti
9.20 m. hosszú, 5.23 m. széles, száraz
világos. Cluj, Str. Florilor 1. (2267)

BELVÁROSBAN, tiszta lakásban au-
gusztus 1-től 2-3 személy teljes ellá-
tást kaphat 50 lejért személyenként
(napokra is) tetszés szerinti étkezés-
sel. Cím a kiadóban. (2195)

KIADÓ földszinti szoba műhely, rak-
tár vagy irodának, Ferdinand 13. (2204)

INTELLIGENS urinak butorozott
szoba fűdőszobahaszználattal kiadó. C.
Traian 23. (2206)

UJONNAN épült szép nagy szoba
kiadó, Masinistilor 44. (2239)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butoro-
zott szoba főzőkemencével elsőjére ki-
adó 400 lejért. Cernauti 21. (2241)

KIADÓ Calea Dorobantiloron három
szoba, konyha, perkettes előre fizeten-
dő évi 25.000 lejért. Cím a kiadóhiva-
talban. (2168)

CSINOSAN butorozott szoba azon-
nalra kiadó. Dorobantilor 36. (2269)

AZONNALRA kiadó 2 szobás kom-
fortos lakás Matei Basaraból benyíló
új utcában kétemeletes modern házban
Ertekezni Peris ügyvédnél. Duca 1. 2174

GARCON szoba fűdőszobával, emele-
ten azonnal kiadó. Reg. Ferd 10. (2308)

KIADÓ azonnalra 2 szoba konyha.
Érdeklődni Gábelnél, Str. Berthelot 5.
(P 978)

KIADÓ szoba konyha, napos, száraz
egészséges lakás azonnalra. Miron Cos-
tin 9. (2279)

BUTOROZOTT szoba fűdőszobával
uri családnál azonnal kiadó. Maresal
Foch 68. (2280)

URILANY lakótársnót keresek. Ma-
loas 17. Metropol mögött. (2278)

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan buto-
rozott szoba, fűdőszoba használatlaltal
kiadó. Reg. Ferd 121. (2299)

KIADÓ kényelmi szempontból egy szoba,
folyosó, speiz 300 lej 2-3 tagu család-
nak. Colonia Braza Municipiu Cluj 31 b.
Ugyanott frontra eső gyümölcsös kert
rész 7 m. széles 50 m. hosszú 17 ezer
lejért eladó. (2300)

— **Felakasztotta magát egy
diplomata.** Athéni jelentés sze-
rint Sztomankovics athéni ju-
goszláv követségi titkár hálózso-
bájában eddig ismeretlen okból
felakasztotta magát. A diploma-
ta öngyilkossága óriási feltűnést
keltett.

— **Erődítményeket és lövész-
árkokat építenek a bolgárok a
határ mentén.** Az Universul Con-
stantából keltezett közlése sze-
rint a román-bolgár határ mentén
Tsar Simion és Barbonar közsé-
gek között a bolgárok erődítmé-
nyeket építenek. Az említett
startégiái pontok között utász-
katonák építenek lövészárkokat
és folyosókat. A munkálatok
csak éjszaka folynak.

250 EMBERT SZALLITOTTAK EGYSZERRE KÉT PASTEUR- INTÉZETBE

(ORADEA.) Nemrégiben Gra-
niceru község közelében egy pász-
tor 7 juha megveszett, miután ve-
szett kutya harapta meg őket. A
pásztor nem törődött az esettel és
a juh-tejből eladott a falusiaknak,
akik közül — mint utóbb beigazo-
lást nyert — 250-en fogyasztottak
a megfertőzött tejből. Mindnyáju
kat a cluji, illetve a bucarestii
Pasteur-intézetekbe szállították. A
bűnös pásztort letartóztatták.

— **MADGEARU PANASZA.** Virgil
Madgearu volt miniszter panaszt
emelt az ilsovi ügyészségnél a
„Porunca Vremei” című lap ellen,
amely szerinte gyilkosságra bujtogat
ellene.

— **Boszorkányságot üző szek-
tát lepleztek le Pécsen.** A rend-
őrség Pécsen olyan szektát lep-
lezett le, amelynek tagjai boszor-
kányságot üztek. A szekta egy
barlangban ülésezett, ahol az asz-
zonyokat és leányokat borzal-
mas test kinoknak vetették alá.

— **Választójogot kapnak a
francia nők.** A francia kormány
új törvényjavaslatot készít elő,
amely teljes mértékű választójo-
got biztosít a nőknek.

— **Megszigorítják a műkedve-
lői előadások engedélyezését.** Il-
letékes helyen kijelentették, hogy
miután a műkedvelői előadások
vesélyeztetik a hivatásos színé-
szek helyzetét, közelebbről a mű-
kedvelői előadások engedélyezését
erősen megszigorítják, hasonló-
képen a műkedvelői gárdák által
előadható darabok számát is.
Ugyanakkor megszüntetik a szí-
nikerületeket, amely azt jelenti,
hogy minden társulat ott játsz-
hatik, ahol akar. A színigazgató-
kat pedig fényképes játsszási en-
gedélyekkel látják el, hogy más-
nak ne adhassák át az engedélyü-
ket.

— **Gyilkosság a mérgezett
könyvvel.** Egy Buenos Ayresi
ügyvéd posta útján kapott egy
könyvet. Az ügyvéd elolvasta a
könyvet és meghalt. A vizsgálat
megállapította, hogy a könyv lap-
jai mérgező anyagokkal voltak
átitattva. A könyvet küldője az-
után úgy összepréselte, hogy az
ügyvédnek ujjával kellett a lapo-
kat egymástól elválasztania s
e közben a megnevesített ujj-
begyőről a mérgező a belső szerve-
zetbe jutott és halált okozott. A
bevezetett nyomozás után sikerült
megtalálni a gyilkost is, aki az
ügyvéd egyik kliense volt és bosz-
szuból követte el tettét.

— **A világ legrégibb bora.** Egy
nemrég Berlinben megnyílt kiál-
lításán bemutatásra került a vi-
lág legrégibb bora. Ezt a bort
tartalmazó edényt Pfalzban, Né-
metország legjobb bortermő vidé-
kén találták egy kő-tartóban,
amely Krisztus után a III-ik szá-
zad második feléből származik.

— **ÓRIÁSI HŐSÉG A TENGERT-
PARTON.** Bucarestii jelentés szerint
a tengerparton óriási hőség uralko-
dik. Constantában tegnap napon
58, árnyékban 46 fok melege mér-
tek. Cernautiban többen napszúrást
kaptak. Jon Chibie vasuti munkás
az uccán összeesett és meghalt.
Botosaniban Elena Chibotocainu
asszony halt meg hőguta követke-
ztében.

Feladó szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőnyomó-gépen, Cluj.

Előfizetőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTAR. Augusztus 1. Szombat.
Róm. kath. Vas sz. Péter. Prot.
Petri Kefft. Gör. kath. Sc. cr.
7. M.

Jó estét!

EZ VALAMI MÁS...

— Azt hallottam, hogy György tegnap megcsókolt, pedig te még tegnapelőtt azt mondtad, hogy nincs férfi a földön, akitől megengedné magad csókolni.

— Ó, nem is a földön történt, hanem a tavon a csónakban.

UTAZÓK, HA TALÁLKOZNAK

— Maga miben utazik?
— Nagyon rossz cikkben. Aki megveszi, nem használja és aki használja, nem veszi meg.
— Rémes! Mi az a cikk?
— Koporsó...

A MEGLEPETÉS

Egy ur a papírkereskedésben töltőfoltat vásárol.

— Kedves neje önagságának lesz egy kis meglepetése — érdeklődik a kereskedő.

— Ó, valóban meglepetés lesz... mert a feleségem egy autót kért születésnapjára.

Ó AZ AZ ÖRÖKLÉSI ELMELET
— Mondja Kohn ur, hisz maga az öröklési elméletben?

— Óh, dehogy! Nyolc nénikém és hat bácsikám halt meg és egyik-től sem örökölttem semmit sem.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése: Emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, enyhe északi szél, nyugatról kelet felé húzódo lehülési irányzat, kevés helyi eső, északon viharok.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus hó 1-étől 8-áig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér, Hygea, Mihailu Viteazul-tér, Victoria Reg. Ferdinand-uca és Sotrope Emil gyógyszer-tára Stefan cel Mare-tér.

— A BECSÜLETES MEGTALÁLÓ FIGYELMEBE. Elvesztettem szerda délután a Bulgária-telepen levő Kisszamos partján 450 lej készpénzt. A becsületes megtalálót kérem, juttassa el a lap kiadóhivatalába. Baciú.

— Szakadékba zuhant két turista. Mint Belgrádból közlik, a kridlavi hegyekben különös szerencsétlenség történt. Két belgrádi turista az ugynevezett „halál-hegyet” akarta megmászni, amikor megcsuszva egy szakadékba zuhantak és mindketten életüket veszítették.

Szeged „gózerővel” készül a szabadtéri játékokra

(SZEDED.) Hirt adott a „Jó-estét!” arról a ritkán látott mozgalmasságról, amelyre Szegeden készülnek. S a ma már mondhatni európai és rangú Dán-téren ötödik rendezik meg az ünnepi szabadtéri játékokat olyan elgondolással, szaktudással, apparátussal és olyan nagyszabású keretek között, amelyekkel európai viszonylatban is csak a salzburgi játékok versenyezhetnek.

A nemzetközi nyilvánosság már tavaly felfigyelt erre a grandiózus idegenforgalmi és művészi eseményre, amikor Madách Imre isteni színjátéka „Az ember tra-

gédiája” mellett a ma élő legnagyobb olasz zeneszerző, Pietro Mascagni szerepelt a milánói Scala legkiválóbb énekeseivel együtt.

És az idén olyan hatalmasokká, nagyszabásúakká és felülmúlhatatlannak nőtték ezek a Szabadtéri játékok, hogy az európai színpadok három remekművét: Az ember tragédiáját, Herczeg Ferenc szabad térére átvitt klasszikus veretű színművét, a Bizáncot és mondhatni minden európai nyelvre lefordított, csengő muzsikája és édes szavu mesejátékot, a János vitézt mutathatják be.

A SIKER UTJÁN

utóbbiak már több hete Szegeden tartózkodnak, hogy előkészítsék a játékokat.

HATALMAS MÉRETEK

A maga nemében páratlan 30 méteres színpad csodálatos keretét biztosítja a mozgalmassága és filmszerű hatásokra épített magas színvonalu produkció számára.

És a 90—90 méteres kék torony alatt, a templombejárat fehér márvány teraszán előtt, dolgos munkások építik a nézőtéri emelvényt, amelyen 7000 ember számára biztosítanak helyet.

A szegedi dandárparancsnokság 200 lovas katonát engedélyezett a lovasjelenetekhez. A zenét három ezred vonós és fuvós-zenekara együttesen szolgáltatja. „Az ember tragédiája” előadásán 35 méter széles és 18 méter magas vetített képek magyarázzák meg a színteret.

A nézőtér és a színpad építése 100 ezer pengőbe kerül a szereplő művészek díjazásával és a statiszták fizetésével együtt. És ami talán a legmeglepőbb és legfrappánsabb lesz, most akarják először megoldani az úrban való repülést — szabad téren.

A rendezési titkokból még megemlíthető, hogy Kukorica Jancsint birkanyáj és kutya kíséri a színpadra, a kéményen golya kelepel és az énekes madarak százainak röpködése illusztrálja Iluska dalát. Kék tó, csörgedező patak valószínűsége és hű csatajelenetek látványa illeszkedik a darabba, hogy az minél élethűbb legyen.

A szegedi Dóm-tér egymagában is fenséges látvány, lilás árkaival, szobor-kolasszusaival, zenélő órájával, mesebe illő harangjátékával, a Dóm gazdag színezetű orgonájával és a modern építészeti csodálatos sokoldalú remekeivel. De amit ez a színpad és amit a 30 méteres nézőtér-hegy nyújt majd a csillagos augusztusi éjjelen, mintha nem is volna emberi produktum, nem is volna valóság, csak fantázia.

Pedig valóság! Értelem, tudás és művészet! (t.—n.)

— Miklós herceg palotát épített. Miklós herceg Snagovban palotát épített, ahol ősztől kezdve lakni szándékozik. A herceg templomot is épített a Brasov melletti Dobroesti községben.

FELHÍVÁS OLVASÓINKHOZ!

Lapkihordóink kérésére tisztelt felkérjük azokat az olvasóinkat, akik hetenkint szokták a lappéldányok árát kiegyenlíteni, hogy ezt a kifizetést a lehetőség szerint minden szombaton, illetve vasárnap feltétlenül szíveskedjenek megejteni. A lapárutóknak ugyanis a hét végén teljesen le kell számolniuk és így csak ők kerülnek súlyos helyzetbe a lappéldányok árának esetleges késedelmese kifizetése miatt. Tekintettel arra, hogy szegény kisemberekről van szó, hisszük, hogy közönségünk meg fogja érteni kérés szavunkat és a hetenkinti kifizetéseket pontosan fogja eszközölni.

„Jóestét!” kiadóhivatala.

— Rapid ingyenjegyesek figyelmébe! A Rapid autóbusszszindikátus II. csoportja köztudomásra hozza a Rapid autóbusszon ingyen jeggyel rendelkezőknek, hogy ezek a jegyek a II. jelzésű csoport kocsijaira csakis a II. szindikátus látmozgásával érvényesek. A látmozgások augusztus 1—5 napjain történnek meg a Rapid szindikátus II. csoportjának Regele Carol II. 50. szám alatti irodájában délelőtt 10 és 12 órák között.

— Titulescu szabadságon. Bucurestiből jelentik: Titulescu július 25-étől kezdődően szabadságra ment és távolléte alatt Tătescu miniszterelnök helyettesíti.

— Franciaországnak van a legtöbb tengeralattjárója. Franciaországnak jelenleg 83, Angliának 46, Olaszországnak 66, Németországnak 28, Amerikának 59, Japannak pedig 60 tengeralattjárója van, míg Romániának csupán egyetlenegy.

— Az európai nagy államok lakossága. A legújabb hivatalos kimutatások szerint a nagy európai államok lakossága jelenleg a következőképpen alakul: Franciaország 1870-ben 37 millió embert számlált. 1935-ben pedig 41 milliót. Érdekes, hogy ez a hatvanöt év alatt elért összesen csak négy milliónyi emelkedés éppen megfelel annak a számnak, ahány külföldi ez idő alatt Franciaország területére bevándorolt. Ugyanez idő alatt Németország lakossága 39 millióról 67-re, Angliáé 26-ról 46-ra, míg Olaszországa 25-ről 43 millióra emelkedett.

— Kommunisták tömeges le-tartóztatása. A varsói rendőrség tegnap ötvenöt kommunistát le-tartóztatott.

— Amikor a „halott” feltámad... Jasiból jelentik: Néhány év előtt Gheorghe Popát beszállították a falciui elmeegógyintézetbe. Pár hónap előtt felesége értesítést kapott, hogy férje meghalt, mire el is ment a temetésére. Nemrégiben az asszony levelet kapott férjétől, aki hazaérkezését jelezte. Az asszony tréfára vette a dolgot, tegnap este azonban férje valóban megjelent nála, mire az asszony rémületében elájult. Később magához térve megtudta, hogy férjét csupán át-helyezték egy jasi intézetbe, ahol kigyógyították és annak idején Falciuban egy Grigore Popa nevű ápoló halt meg, de tévedésből azonban Gheorghe Popa hozzátartozóit értesítették a halálesetről.

Madridi jelentés szerint olasz repülőgépek fegyvert és lőszert szállítanak Spanyol-Marokkóba a felkelőknek

Egymás után három olasz repülőgépet ért rejtélyes szerencsetlenség az afrikai spanyol partvidéken — Ujabb sikerekről adnak hírt az ellenforradalmárok — VIII. Edward király meglátogatni készül az adriai-partvidéket

(LONDON.) A magyarországi volt kommunista vezérek, valamint az emigráns német szocialista és kommunista vezetők, akik Csehszlovákiában tartózkodnak, a Pravo Lidu című lap hasábjain kiáltványt tettek közzé, amelyben felhívják a prágai kormányt, haladéktalanul utasítsa ki Csehszlovákia területéről Alfonz spanyol exkirályt, mint aki olyan irányú tevékenységet fejt ki, mint amellyel a spanyolországi ellenforradalom sikerét mozditja elő.

A FELKELŐK UJABB SIKEREI

Párisi jelentés szerint a spanyol felkelők burgosi főhadiszállásának értesítése szerint a kormánycsapatok legutóbbi szétverése alkalmával több kommunista vezér került a felkelők kezére és miután bebizonyosodott, hogy ezek a templomok felgyújtásában és papok lemészárolásában vettek részt, statáriális úton valamennyiüket kivégezték. Palzio tábornok jelenti, hogy Madridot észak felől teljesen körülzárták a csapatok s az északi mogoslatokat is elfoglalták, úgy, hogy a főváros aligha tud ellenállani a támadásoknak. Emellett a Mediatelli közelében a felkelők ellen küldött kormánycsapatokat szétverték, a menekülőket üldözik s így a kormány ellenállása egyre jobban megtörik. Lisszaboni jelentés szerint, egy, a felkelők kezén levő cirkáló tegnap Bilbaót bombázta. Ugyanakkor jelenti, hogy Madrid körül egyre szorosabbá válik a gyűrű, valamint, hogy a felkelők bevették Tore Lagunát és Elmolát. Granadában viszont három kormány-repülőgép pártolt át a zendülőkhöz. Rivas volt madridi rendőrfőkapitányt letartóztatták, mert állítólag az ellenforradalmárokkal cimborált. Lano tábornok pedig azt jelenti, hogy a kormánycsapatok elfogták a repülőszerencsetlenség áldozatává esett Sanjurio tábornok kapitány-fiát és azt két társával együtt kivégezték. A Saragossa elfoglalásáról forgalomba került kormányhíreket nyomtatékosan megcáfolják. Robogadónál ugyan csak erős kormánycsapatokat vettek szét a felkelők és a menekülőket üldözik.

TITOKZATOS OLASZ REPÜLŐGÉPEK

Egy olasz repülőgépet, amely Francia-Marokkóban leszállásra kényszerült, a franciák őrizetbe vették, utasait pedig internálták. Állítólag ez a gép Spanyol-Marokkóba igyekezett volna.

Más jelentések egy Francia-Marokkó határán lezuhant olasz repülőgépről adnak hírt, amely ugyancsak Marokkóba szándékozott volna menni, míg egy belga repülőgép egy harmadik olasz hárommotoros repülőgép tengerbe-

zuhanásáról ad hírt, amely ugyan csak Spanyol-Marokkó felé vette volna útját. Ez a gép Orantól nem messze zuhant a tengerbe és a három utasával a vizen hanykódó gép megmentésére egy hajó igyekezik a helyszínre. A híradások azonban megerősítésre szorulnak.

A madridi rendőri szolgálat élére Manule Munz baloldali képviselő személyében új vezető került. Madridi részről azt állítják, hogy az olasz repülőgépek fegyvereket és lőszereket szállítottak volna a felkelőknek. Olasz részről azonban erősen cáfolják ezeket a híreket. A madridi belügyminisztérium hangoztatja, hogy a külföldiek élet és vagyonbiztonságát garantálni fogja. A csilei követség a külföldiek között élelmiszereket és segélyt osztott szét.

VIII. EDUARD KIRÁLY AZ ADRIÁN

(BELGRAD.) A jugoszláv sajtó és közvélemény óriási érdeklődéssel tekint VIII. Edward király tervezett adriai útja elé, amelynek során az összes dalmát kikötőket is meg fogja tekintetni, de sehol-

sem tartózkodik hosszabb ideig. Azt a hírt azonban úgy a jugoszláv, mint a francia sajtó határozottan megcáfolja, hogy Leon Blum Jugoszláviába illetve Romániába látogatna el.

MEGHIUSULT BERLIN ÉS PRAGA KÖZELEDÉSÉNEK TERVE

(PRAGA.) Illetékes helyről nyert információk szerint Hodzsa miniszterelnök kezdeményezése a Berlin és Prága közötti közeledés tekintetében sikertelennek tekinthető. Csehszlovákia ugyanis képtelen teljesíteni a németeknek azt a kívánságát, hogy szakítson az orosz orientációval illetve, hogy széleskörű önkormányzatot adjon a szudéta-németségnek. Ez ugyanis egyrészt Csehszlovákia eddigi külpolitikájától való teljes eltérést és külpolitikai átszervezést igényelne, továbbá a cseh alkotmány gyökeres módosítását, amiről nem lehet szó. A németek ide vonatkozó feltételeit tehát úgy tekintik, mint amelyek burkolt formában, de határozottan el akarják utasítani a közeledés kísérletét.

OPERA MOZGO

Péntek, szombat, vasárnap:

VIHARMADARAK

Az évad legszebb filmje! A legélvösebb terem!

Főszereplők: WALLACE BEERY és MAUREN O'SALIVAN

Helyárak 10 és 20 lej. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

Sorozatos szerencsetlenségek a nemzetközi repülőversenyen

(BERLIN.) A nemzetközi repülőversenyre benevezett 57 külföldi gép közül 26 megérkezett. A Berlinbe tartó gépek között egy Brunswick-gyártmányú, Altonában leszállás közben felborult. Pilótája megsebesült, a megfigyelő meghalt. A Harz-hegységben levő Norckhausenben ugyancsak lezuhant egy gép, pilótája megsebesült, míg a megfigyelő meghalt. Herzberg közelében ugyancsak a Harz-hegységben egy cseh gép zu-

hant le. Itt a pilóta és a megfigyelő életüket veszítették.

LEZUHANT EGY HÁROM-MOTOROS OLASZ GÉP

(TANGER.) Algir és Marokkó között Saidia—Dukis mellett lezuhant egy hárommotoros olasz gép, amely öt gépfegyverrel volt ellátva és amelyben öt olasz polgári személy ült. Kettő közülük meghalt, három súlyosan megsebesült.

Egyre bővül a soknevű betörő bűnlajstroma

(CLUJ.) Jelentettük, hogy a rendőrség veszedelmes, soknevű betörőt és szélhámost tartóztattott le Popa Ioan személyében, aki nek kihallgatása során mind újabb és újabb bűncselekményére derül fény. A veszedelmes betörő bevallotta, hogy eltekintve attól, hogy mint mérnök, ügyvéd, orvos stb. szélhámoskodott, egy ideig tudóbjában szenvedő diáknak ad-

ta ki magát és ebben a minőségében sok helyen a hatóságokat és a magánosokat is becsapva, jelentős összegeket gyűjtött össze. Így Timisoara 16, Aradon 6, Iasiban, Constantaban, Chisinauban 4—4, Sorocaban pedig kettőezer lejt s Bucurestiben ugyanígy a népjóléti minisztériumtól 1000 lej segélyt vett fel. Aradon közben egy betörést követett el ahol 62 ezer

lej készpénzt zsákmányolt. Sorocaban gyűjtés közben gyanússá vált és le is tartóztatták, de minthogy nem volt elég terhelő bizonyíték ellene, szabadlábra helyezték. Azután Clujra jött, ahol dr. Hanganutiunál az ismeretes betörést elkövette. Az orvostól ellopott tárgyak nagyrésze különben már előkerült. A soknevű betörő kihallgatását még folytatják.

22 ÉS FÉLEZER LEJT LOPTAK EGY MAGANTISZTVISELŐNŐTŐL

(CLUJ.) Schwartz Olga Decemb. 34. sz. alatt lakó magantisztviselelő bejelentette a rendőrségnek, hogy tegnap este ismeretlen tettes távollétében a lakásába behatolt, onnan 22 és félezer lej készpénzt vitt el, amely egy titkos helyen volt elrejtve. A rendőrségnek, amely azonnal bevezette a nyomozást, az a véleménye, hogy a vakmerő lopást csakis a helyszíni viszonyokkal teljesen ismerős egyén követhette el.

— Nagy sikere volt Békeffyék cluji szereplésének. Békeffy László, a jónévi budapesti konferenszié társulatával tegnap este zsúfolt ház előtt rendezte meg első előadását. Ötletes konferanszinak nagy sikere volt, hasonlóképpen Herczeg Jenőnek és Komlós Vilmosnak is a Hecsek-Sajó jelenetekkel, de a többi számokban fellépő Lengyel Gizinek és Budaházi Magdának is. A közönség azonban szívesebben vette volna, ha Békeffyék kevésbé ismert műsorral szerepeltek volna, mert az előadott számokból sok az ismert. Ettől eltekintve azonban tapsbar és jókedvben nem volt hiány.

— Olimpiai hírek. Csütörtökön este 200 magyar tiszt érkezett Berlinbe, hogy résztvegyen az olimpiai lovas-versenyeken. Az olimpiai érdeklődés, hogy magyarok nemcsak a magyarok között akadnak, hanem az amerikai, török, valamint a kanadai olimpiakonok között is több magyar származású kivándorolt család leszármazottja szerepel. Legújabb jelentések szerint Anglia a következő olimpiasz rendezésének igénylésétől visszalépett s így az 1940 évi olimpiasz rendezését minden valószínűség szerint Japán kapja meg. Az olimpiai versenyekre összesen 4844 versenyző nevezett be, köztük 341 nő. A legtöbb versenyzővel Németország, azután az Egyesült Államok és Magyarország szerepelnek.

— Razzia. Az éjszaka folyamán a rendőrség, az augusztus elsejei vörös-nappal kapcsolatosan szigorú razziaát tartott. Ennek során összesen 31 személyt vettek őrizetbe, még pedig 24 férfit és 7 nőt. Két férfit és egy nőt később szabadlábra helyeztek, 20 férfit és 3 nőt a népesedési, két férfit a bünygyi, egyet a politikai, két nőt pedig a rendőrség egészségügyi osztályának adtak át további eljárás céljából.

— Adomány. Köszönettel nyugtazzuk H. M. 100 lej adományát.

CENZURAT